

REKONSTRUKTIVNA LIGA ZA- HTEVA VEC POJASNILA O TUJEZEMSKIH KONCESIJAH

Ona želi več in bolj jasnih po-
datkov o koncesijah, ki mogo-
če vodijo do vojne.

Washington, D. C. — Ljud-
ska liga za rekonstrukcijo je
držala konferenco, na kate-
ri se je zahtevalo več luči o kon-
cesijah, ki mogoče povzročijo
opet vojno. Taka je bila tema
razgovora.

Govorniki na tej konferenci
so se strinjali v tem, da ameri-
ška javna vest ni vprav sedaj
občutljiva, kaj ameriški ka-
pitalisti počenajo na Bliznjem
vzhodu, v latinski Ameriki in
Orijentu. Izrečeno je pa bilo u-
panje, da senatni odsek za zu-
nanje zadeve, kateremu načel-
juje senator Borah, mogoče pre-
ide nevarnosti, da mogoče raz-
širjenje ameriškega dolarskega
imperijalizma vodi do vojne.

Benjamin C. Marsh, eksek-
utivni tajnik lige, zahtevajoč ze-
lo strogo preiskavo te vrste, je
maglaš, da je skušal zmanj-
šati odobro kongresnijskega
presbiterijancev in episkopal-
cev, da izvedejo poizvedovanje.
Tajnik presbiterijancev je poro-
čal: "Odbor čuti, da je vprico

nekomercialnega in nepolitičnega
značaja tujezemskih misi-
jonskih interesov v nekrščan-
skih deželah bolje, da se ne u-
deležijo predlaganega gibanja."

Dr. Jas. L. Barton, tajnik
kongregacijskega splošnega o-
dora za tujezemskie misijone, je
pisal, da se je njegov odbor le
redkokdaj razgovarjal o politi-
čnih in gospodarskih vprašanjih.
Izjemo je storil, ko se je šlo za
ratificiranje lasaunske pogodbe
s Turčijo, ker če bi ne bila po-
godba odobrena, bi bilo tudi ko-
neje njegove organizacije v Tur-
čiji.

Marsh je predlagal, da se pre-
iščejo tudi Rockefellerjeve oljne
koncesije v tujemstvu, za to
se ni prav nič čudil, da je bap-
tistovski odbor izgubil njegovo
pismo. Jasno je, da ameriški
bogatinji ne marajo, da bi kon-
gresni odsek preiskal njih in-
dustrijske vpad v tuje dežele.

Marsh je povedal konferenci,
da je bil Mellon v Evropi, da o-
sodila Francijo z novim Daviso-
vim načrtom. Sugestiral je, da
bodo bankirji, ki vlagajo denar
v tujemstvo, mogoče zbrali
demokratskega kandidata, ki
udomesti Coolidge v Beli hiši, da
v dogovoru z dvema strankama.

Nova vojna v Maroku!

Spanci in Francozi mobilizirajo.
Velika bitka je v teku pred
Damaskom v Siriji.

Gibraltar, 29. jul. — Španski
uradnik je včeraj informiral po-
ročevalce, da se pripravljajo nova
ofenziva proti Rifljanem v te-
tuanski coni. Vse španske in
več francoskih bojnih ladij kon-
centrira pred Ceuto. Španski ge-
neral Berenguer bo vodil ofen-
zivo. Položaj v Maroku je zopet
kritičen. Rifljanci se dvigajo v
novi revolti.

London, 29. jul. — "Daily Ex-
press" je objavil poročilo iz Pa-
rizja, da se francoski oficijelni
krogi v Parizu boje velike fran-
coske katastrofe v Siriji. Alar-
mantna poročila prihajajo v Pa-
riz iz Damaska, dasi vojni ura-
dnika, da je kakšna nevarnost.

V okolici Damaska je v teku
bitka med Francozi in re-
belnimi Sirci. V tej bitki je bilo
1800 Francozov ubitih in šest
tisoč uničenih vesed bombardira-
nja.

Passaški policaji pretepli krznar. delavce na obisku

Policiji niso bila všeč banderica
gostov. — In padli so po go-
stih s količki. — Tri goste so
pa aretirali.

Passaic, N. J. — Passaška
policija je padla po tri sto pet-
deset krznarskih delavcih, ki so
dospeli iz New Yorka obiskat
bakterijske stavkarje. Policijski
načelnik Richard Zober jih je
preiskoval s precejšnjo policaj-
sko četo. Ko so avtobusi pripel-
jali krznarske delavce do ukra-
jinske dvorane, se je policija ka-
nalen prišel jeziti nad nunde-
re, ki so jih prinesli s sabo in
razvili. Takrat so policaji svo-
gli svoje količke na povelje dvi-
gati načelnika in udarili po new-
yorskim gostih, kajti na enem
tem teh bandercev je bilo tiska-
no "Vsi delavci morajo sogla-
sati s tekstilnimi stavkarji."

Policaji so udarili po ženah,
dekletih in moških. Policija je
aretirala tri krznarske delavce
in dve stavkarici. Med aretira-
nimi je bil tudi Francesco Coo.
Vodja italijanskih stavkarjev.

"Bulgararji prispevali v volilni sklad governorja"

Suhaški agent izvalil od New-
yorskim bootlegarjem 85 tisoč
pod prevezo, da prispevajo v
volilni sklad Haynesa, ki kan-
didira za governorja države
Ohio.

Chicago, Ill. — Kakšnih vsa-
kovrstnih metod se poslužujejo
suhaški agentje v svrhu izvaliti
denar od gotovih oseb, pokazuje
najbolj izid obravnave nekega
Pat Roche, tajni suhaški agent
in dveh newyorskim bootlegar-
jem Herman Goldmann in Theo-
dore Schwartzmanna, ki sta bila
pred newyorskoro poroto valed
"trgovine". Imenovana dva sta
namreč pričala pred poroto, da
sta prispevala v volilni sklad
Haynesa, ki je po izjavi nekega
Pat Roche kandidiral za gover-
norja države Ohio, pet tisoč in
drugi newyorskim bootlegarjem
v skupni vsoti 80 tisoč dolarjev,
da bo bolj gotovo izvoljen oziro-
ma nominiran. Pat Roche jima
je rekel, ako prispevata, tedaj
boda gotovo dobila nekatere
ugodnosti pri njihovi kupitji z
alkoholnimi pijačami. Vse to se
je pa smatralo kot podkupnino.
Goldmann je nadalje izjavil, da
mu je bilo povedano, da so zelo
zainteresirani v izvolitve Hay-
nesa za ohajskega governorja
med drugimi tudi E. C. Yellow-
ley, načelnik suhaškega oddelka
za Illinois, nekdanji gen. zvezni
državni pravdnik Daugherty,
komisar zveznega davčnega od-
delka Blair in načelnik detektiv-
skega oddelka Burns. Pat Roche
je pri zaslišanju odločno vse to
tajni, kar sta izpovedala Gold-
mann in Schwartzmann. Vsota
85 tisoč dolarjev je v rokah zvez-
nih oblasti, in nekateri urad-
niki so izjavili, da bo porabljena
najbolj v prohibicijske svrhe;
mogoče je tudi, da bo vrnjena
onim, ki so jo prispevali, vendar
še ni nobene prave odločitve.

Pokazuje pa vse to, da so v
službi prohibicije vsakovrstni
karakterji, ki jim pride prav
vsako sredstvo izvelič denar iz
ljudi, in poslužijo se vsake zvija-
če. Ker je bilo odkrito že to-
liko korupcije ravno v prohibi-
ciji, ni prav nič čudnega, ako bi
ne bilo vse to le resnica, kar sta
izpovedala Herman Goldmann in
Theodore Schwartzmann, in ker
je pa vse to prišlo v javnost, pa
hočejo merodajni faktorji olep-
šati z pojasnilom, da je to slu-
žilo za odkritje tihotapev z
opojnimi pijačami.

Welsbord na konfe- renci pri Borahu

Borah je odklonil podati izjavo
glede konference. — Tudi
Welsbord in njegova tovariša
nista podala nobene izjave. —
Vsi trije so ostali v mestu,
čakač na dogodka.

Washington, D. C. — Albert
Welsbord, vodja passaških
tekstilnih stavkarjev, ki se bo-
jujejo za izboljšanje tužnih živ-
ljenskih razmer, v katerih žive
tekstilni delavci, je obdržal
konferenco s senatorjem Borah-
om dne 26. julija o sedanjem
položaju v Passaicu.

Z Welsbordom sta bila še
Frank Glasomini in Gustav
Deak, člana Združenega front-
nega odbora. Oba poznata do-
bro zgodovino šestmesečne stav-
ke.

Borah je odklonil podati izjavo
o intervjuju. Vse, kar je
rekel, je bilo to, da bo prihodnji
dan govoril s polkovnikom John-
sonom, vodjem tekstilnih gospodar-
darjev. Govoril je z Johnsonom
telefonično in Johnson je rekel,
da bo dne 27. julija v glavnem
mestu in da obišče Boraha.

Vprico take izjave tudi Wels-
bord in njegova tovariša niso po-
dali nobene izjave, toda ostali
so v mestu, da počakajo na raz-
voj nadaljnjih dogodkov.

VODJA STAVKE ZUNAJ ZA- PORA POD POROŠTVO.

Passaic, N. J. — Mladi stav-
karski vodja Gustav Deak, star
25 let, finančni tajnik Združene-
ga frontnega komiteja, je prost
pod poroštvo. Predelavci iz
tovarne Botany Mill je prišel s
policajem v glavni stavkovni
stan in obtožil Deaka, da ga je
pretepel.

Socialistični tupan klovtnil Mussolinija.

Brest, Francija, 29. jul. — So-
cialistični tupan v Brestu je
danes informiral poveljnika
dveh italijanskih bojnih ladij,
ki sta pripili sem na obisk, da
ne mara videti Mussolinijevih
oficirjev.

HIRAM JOHNSON SVARI PRED SVE- TOV. SODIŠČEM

On priporoča, da se Združene
države umaknejo. — Johnson
naglašja, da je javno mnenje v
Britaniji, Franciji in Italiji
sovražno Združenim državam.

Washington, D. C. — Senator
Hiram Johnson iz Kalifornije je
citiral napade evropskega ča-
sopisja na Združene države, ob-
nem je podal izjavo, da naj
Združene države hitro umaknejo
aplikacijo za vstop v svetovno
sodišče lige narodov. Johnson
se je bojeval proti vstopu v sve-
tovno sodišče.

Johnson zdaj naglašja, da je
javno mnenje v Britaniji, Fran-
ciji in Italiji sovražno Zdrže-
nim državam, ker te dežele dol-
gujejo precej denarja Ameriki.
On vprašuje, kako more Ameri-
ka pričakovati pravice pred so-
diščem, katerega člani jo razgla-
šajo kot oduško in skopuško.
On opozarja, da je neki Musso-
linijev list pisal, četudi ameri-
ški komercialni imperij zasluž-
nji celo Evropo, ostane še vedno
Japonska, s katero je treba ra-
čunirati. To priplavanje Japona-
ski bo Johnson pošteno izrabil v
Kaliforniji proti poštovni nomi-
naciji senatorja Shortridga.

Johnson izrablja priznanje
tajnika Mellona, da italijanska
izprava dolgov pomeni črta-
nje vseh vojnih in precejšnjih
del povojnih dolgov, da dokaže,
kako je Mellon lagal pred kon-
gresom, ko je trdil, da ni bilo
črtanih nobenih vojnih do'gov.

Welsbord na konfe- renci pri Borahu

Borah je odklonil podati izjavo
glede konference. — Tudi
Welsbord in njegova tovariša
nista podala nobene izjave. —
Vsi trije so ostali v mestu,
čakač na dogodka.

Washington, D. C. — Albert
Welsbord, vodja passaških
tekstilnih stavkarjev, ki se bo-
jujejo za izboljšanje tužnih živ-
ljenskih razmer, v katerih žive
tekstilni delavci, je obdržal
konferenco s senatorjem Borah-
om dne 26. julija o sedanjem
položaju v Passaicu.

Z Welsbordom sta bila še
Frank Glasomini in Gustav
Deak, člana Združenega front-
nega odbora. Oba poznata do-
bro zgodovino šestmesečne stav-
ke.

Borah je odklonil podati izjavo
o intervjuju. Vse, kar je
rekel, je bilo to, da bo prihodnji
dan govoril s polkovnikom John-
sonom, vodjem tekstilnih gospodar-
darjev. Govoril je z Johnsonom
telefonično in Johnson je rekel,
da bo dne 27. julija v glavnem
mestu in da obišče Boraha.

Vprico take izjave tudi Wels-
bord in njegova tovariša niso po-
dali nobene izjave, toda ostali
so v mestu, da počakajo na raz-
voj nadaljnjih dogodkov.

VODJA STAVKE ZUNAJ ZA- PORA POD POROŠTVO.

Passaic, N. J. — Mladi stav-
karski vodja Gustav Deak, star
25 let, finančni tajnik Združene-
ga frontnega komiteja, je prost
pod poroštvo. Predelavci iz
tovarne Botany Mill je prišel s
policajem v glavni stavkovni
stan in obtožil Deaka, da ga je
pretepel.

Socialistični tupan klovtnil Mussolinija.

Brest, Francija, 29. jul. — So-
cialistični tupan v Brestu je
danes informiral poveljnika
dveh italijanskih bojnih ladij,
ki sta pripili sem na obisk, da
ne mara videti Mussolinijevih
oficirjev.

Poincarejev finančni pro- gram dobiva luknje

Finančni odsek trga predlogo.
Premijer je odložil dolgovni
pakt s Ameriko do jeseni.
Herriot je dobil ultimatum iz
Lyonsa, da naj nastopi iz vlad-
e ali odloži šupanstvo. Frank
je spet padel na 42.

Pariz, 29. jul. — Finančni pro-
jekt Poincarejeve vlade za rešit-
ev franka je dobil včeraj mnogo
lukenj v zborničnem finančnem
odseku. Odsek je vrnil v koš tri
ali štiri točke, ki so določale raz-
ne nove dohodke, med temi tudi
povišanje vozne na železnica.
Proti temi točkam so glasovali ne
le socialisti in komunisti, mar-
več tudi radikalci.

Poincare, jezen, da so ga ra-
dikalc tako hitro pustili na ce-
dilu, je izjavil danes sjutraj, da
vse zavrne točke finančne
predloge predloži in nova v zbor-
nici in vsaka točka bo pomenila
zaupnico ali nezaupnico vladi. S
to izjavo je Poincare zagrozil
parlamentu z novo vladno krizo,
ako ne sprejme njegovega pro-
grama v celoti.

Poincare je tudi informiral
finančni odsek, da ratifikacija
pogodb s Ameriko in Anglijo
glede odplačevanja vojnih dol-
gov mora čakati do jeseni, kajti
Francija mora najprej rešiti
svoj notranji finančni problem.

Frank je včeraj zopet padel
na 42.09 napram dolarju in na
205 napram sterlingskemu
funtu.

Pariz, 29. jul. — Občinski svet
v Lyonsu je danes zagnal debel
kamen v Poincarejevo vladno, ko
je poslal ministru šolstva Her-
riotu ultimatum, da mora podati
ostavko kot član Poincarejeve
vlade ali pa resignirati kot šu-
pan mesta Lyons. Herriot je že
21 let šupan. V Lyonsu pravi-
dujejo radikalci (imenujejo se
radikalni socialisti, toda s med-
narodnimi socialisti nimajo nič
skupnega), ki odločno nasprotu-
jejo, da bi Herriot sodeloval z
reakcionarnim Poincarejem. Ni
še znano, kaj stori Herriot. Ako
se ukloni ultimatu, tedaj odzva-
me Poincareju radikalsko večino
in vlada bo morala pasti.

TERORIZIRANJE STAVKARJEV PODULIČNE ŽELEZNICE V N. Y.

Po seji, na kateri so razpravljali
o končanju ali nadaljevanju
stavke, so mjeti pobojujku
brutalno napadli stavkarje.

New York, N. Y. — (F. P.) —
American Civil Liberties Union
in odvjetnik Samuel Untermyer
zahtevata natančno preiskavo o
brutalnem napadu brez kakšnega
vzroka od bombe policijske če-
te in privatnih pobojujnikov, ka-
tere vsled lepšega imenujejo
"industrijska četa". Napad se
je izvršil, ko so stavkarji odha-
jali iz dvorane, kjer so zbora-
vali, ali naj se pod pogoji, kate-
re je dala družba in katere je po-
zneje preklicala vrnejo na delo
ali vstrajajo še nadalje v stav-
ki. Kot je bilo že poročano v več-
erajši Prosveti, so se odločili
ostati na stavki še nadalje. Se-
ja je bila zelo burna.

Odvjetnik American Civil Li-
berties Union in Samuel Unter-
myer sta predložila imena več
prič, ki izjavljajo, da stavkarji
niso dali niti najmanjšega po-
voda za napad; med pričami so
razni častnikarski poročevalci in
celo uniformirani policaji, ki so
bili tudi navzoči. Zena nekega
stavkarja izjavlja, da je slišala
nekega detektiva, ki je zakričal
proti nekemu drugemu "kaj boš
čaka, kar udari."

Stavkarji izjavljajo, da je In-
terborough Rapid Transit Co.
nalašč naročila ta napad, da te-
rorizira stavkarje. Nek stav-
kar je bil toliko poškodovan, da

VSE DELAVSKE STRANKE NA STRANI CALLESA

Socialisti in laboriti, ki imajo
večino v kongresu, so sklenili,
da ustava mora biti uveljav-
ljena. Sednijski in policijski
uradniki, ki se ne strinja-
jo z vlado, morajo odstopiti.

Mexico City, 29. jul. — Meh-
iška delavska federacija je danes
izdala manifest na ljudstvo, v
katerem izjavlja, da organizi-
rano delavstvo Mehike stoji z
vlado v sedanjem konfliktu a
katoliško cerkvi.

"Federacija podpira vladno v
akciji proti katoliški duhovščini,
katera bi rada paralizirala
socialno in ekonomsko življenje
Mehike," se glasi manifest.

Manifest svari, da bo federa-
cija našla pota odločne proti-
akcije, ako bo duhovščina po-
kušala s bojkotom škoditi del-
avcem, ki so zaposleni v tovar-
nah, na polju ali pri razvažanju
živil.

"Delavci se lahko merimo s
duhovščino, kjerkoli hoče in njej
prepuščamo zgodovinsko odgo-
vornost za zla, ki jih zakrivi s
svojimi provokacijami."

Mexico City, 29. jul. — Soci-
alistični in druge delavske
stranke v Mehiki, ki imajo ve-
čino v zvezni postavodajni zbor-
nici, so včeraj zaključile na kon-
ferenci, da bodo odločno stale na
strani Callesove vlade za uve-
ljavljenje protiklerikalnih zak-
onov. Sklep je bil storjen po-
tem, ko je Mehliška delavska fe-
deracija naznanila, da priredi v
nedeljo v glavnem mestu in po
vseh drugih večjih mestih veli-
ke demonstracije v znak prote-
sta proti katoliški cerkvi, kate-
ra se protivi novim zakonom.
ter v znak solidarnosti s pro-
gramom predsednika Callesa.

14 milijonov letno za nagrobne kame.

Washington, D. C. — Trgo-
vski departament poroča, da so
Američani v preteklem letu iz-
dali \$14,330,00 za nagrobne spo-
menike.

Krojaški podjetniki podpisali pogodbo

Podjetniki niso imeli ugovorov
proti novi pogodbi. — Prin-
detih je štirideset tisoč delav-
cev. — V tovarni Fruehaufa
je še stavka.

New York, N. Y. — Krojaški
delavci, organizirani v Amalga-
mated Clothing Workers Union,
so podpisali novo pogodbo s to-
varnarji, ki izdelujejo moške in
otroške obleke, ne da bi bilo tre-
ba njihovi organizaciji proglasi-
ti splošno stavko. Delavska in
podjetniška organizacija sta
izdali skupno izjavo, v kateri
obe organizaciji naglašata, da je
mir vladal v industriji, akosi dve
leti in-ča so tržne razmere ugod-
ne.

Nepriistransko razsodišče, ki
rešuje tekoče spore v indu-
striji, ostane. Ravnotako pa
ostane njegov predsednik Jacob
Billikopf. Minimalna mezdja je
določena za vsake vrste dela v
industriji. Odlombe za registra-
ranje in omejitve kontraktor-
jev so v pogodbi, da se odstra-
nijo kakršne razmere, ki so pre-
vladovala v krojaški industriji.

Po pogodbi je tovarnar odgo-
voren za vse delo, ki se izvrši
zunanje tovarne. Pričuje se, da
neodvisni tovarnarji podpišejo
pogodbo brez ugovora. Stavka
bo proglašena v vsaki tovarni,
katere lastnik ne podpiše pogod-
be.

V tovarni Henry Fruehaufa je
proglašena stavka in aretirani
so bili piketi. Ta tvrdka ne
mara podpisati pogodbe z orga-
nizacijo že od leta 1921.

Kremler apelira na Sacco in Vanzetti.

Berlin, 29. jul. — Fritz Krei-
sler, znani svetovni virtuos na
grosli, je včeraj podpisal petico-
jo v prid Saccu in Vanzettiju v
Ameriki.

Umorjenega pastora aretirana na oblozbo umora

Preiskava menda dogmala, da je žena sama umorila pastora in njegovo "ljubico" pred štirimi leti.

New Brunswick, N. J. — Umorjenega Edward W. Halla in njegove žene Eleanor Mills, ki sta bila najbrž v septembru 1922, ko je policija aretirala vdomo tega pastora, James Stevens Hall v sredo, ker na njenem domu. Umoril pri prvi preiskavi nepojasnjeno, in popolnoma zaviral v miru. Toda nekateri častniki so mirovali in so tajno preiskovali ta umor, in sedaj so pa po različnih dokazih, da je sama umorila svojega moža, katero je smatrala za "ljubico" svojega moža. Dobili so namreč dokaz, da je umorjena na enem in istem mestu.

K aretaciji je največ pripomočilo toba za zakonsko ločitev, ki jo je vložil neki Arthur S. Hall, ki je poročil Louise Gest, ki je bila služkinja pri družini Hall in ki je po izpovedi Reihla izjavila, da je dobila od soproge pastora Halla pet tisoč dolarjev, da bo molčala o vsem, kar je videla in slišala o dvojnem umoru. Nadalje je obtožila Reihla, da se je peljala v avtomobilu, ga Hall in njenim šoferjem do mesta, kjer so pozneje dobili oba mrtva.

Na podlagi te izpovedbe in drugih dokazov je guvernator Harry Moore takoj odredil preiskavo in obredni izdali zaporno povelje za vdovo Hall; nadalje je pozval državnega pravdnika, da se je peljala v avtomobilu, ga Hall in njenim šoferjem do mesta, kjer so pozneje dobili oba mrtva.

Vdova Hall gotovo da odločeno zanika vse te obdolžitve, toda kljub temu jo je policija obdržala v zaporu in ni ji dovoljeno ostaviti nobene varščine. Dopolnjeno ji je pa, da se lahko povetuje s svojim odvetnikom.

DRUŽINA UMORJENEGA UREDNIKA ŽRTEV PLINSKEGA NAPADA.

Canton, O. — Da je zarota proti celi družini umorjenega urednika Don R. Mellet, ki je bil kot žrtev boja proti splošni korupciji, se je izkazalo v srečnem posebnem plinu, ki je napeljal vse sode. Tajna policija, ki straži dom te družine, je izjavila, da je sama "okusila" ta plin, ki ima nekak poseben slah duh.

Vsa policija — tajna in javna — je na delu, da izsledijo morilca in morilce urednika Don R. Melleta, in sploh vsi državni organi, toda dosedaj ni še nobene rezultata. Aretirali so že osebe, ki so bili na sumu, toda po zaslišanju so bili vsi izpuščeni. Iz tega se sklepa, da je zarota, ki je zelo dobro organizirana in ima pristaše tudi govorijo v odločilnih krogih.

POLICIJA ARETIRALA ŠEST AVTOMOBILSKIH TATOV.

Chicago, Ill. — Detektivom se je posrečilo izslediti tatove avtomobilov. V neki garaži sta ameriški detektiv Karl Lemke in George Bowman opazila, kako so bili neki mladeniči zaposleni pri izmenjavanju licenčnih številk na posameznih avtomobilih. Sled tega so jih aretirali in na policiji so priznali, da so kradli avtomobile. V dotični garaži so dobili pet ukradenih avtomobilov, in pričakuje se, da bo te osebe priznalo še nekoliko tatvin.

DELAVČEVE DIVIDENDE.

Bedford, Ind. — John H. Sullivan, star 70 let, je še vedno delal v tukajšnjem kamnolomu pri Hoosier. Pri delu je padel na njega velika skala in ga na mestu ubila.

Ves svet se oborožuje

Anglija je na prvem mestu z vojnimi izdatki. Nemčija pa zadnja; Rusija je predzadnja. Tak je položaj ob 12-letnici izbruha svetovne vojne.

Zeneva, 29. jul. — Danes, ob dvajsetletnici izbruha svetovne vojne, je kapitalistični svet ravno tako oborožen kakor je bil 29. julija 1917, če ne še bolj. Edina razlika je, da danes prvačijo zavzniki v oboroževanju in pripravah na prihodnjo vojno. To je razvidno iz letnih preračunov. Na temelju postavk v proračunih je Velika Britanija danes na prvem mestu v oboroževanju, ker potroši največ, namreč 573 milijonov dolarjev letno ali \$12.56 na vsakega svojega prebivalca za armado in bojno brodogradnjo.

Francija je na drugem mestu. Njeni letni izdatki oboroževanja znašajo 255 milijonov dolarjev ali \$6.43 na prebivalca.

Na tretjem mestu so Združene države s 554 milijoni dolarjev ali \$4.94 na prebivalca.

Italija je na četrtem mestu, ker potroši letno 156 milijonov dolarjev ali \$3.86 na prebivalca.

Japonska potroši 219 milijonov dolarjev ali \$3.68 na prebivalca.

Sovjetska Rusija je na šestem mestu s 191 milijoni dolarjev ali \$1.45 na glavo.

Zadnja med velesilami je Nemčija, ki troši 108 milijonov dolarjev ali \$1.70 na prebivalca.

VERSKI IN ZASEBNI INTERESI KONTROLIRALI PRIMARNE VOLITVE.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Barret je bil sam kandidat in za njega se je vršila agitacija tudi v slovenskem katoliškem listu, in zopet radi gospodarskih vzrokov.

Wright, ki je član illinoiške trgovske komisije, katere predsednik je Smith, je pri zaslišanju izjavil, da illinoiška trgovska komisija v zadnjih par letih ni podvzela nobenih korakov za znižanje voznih cen na naduljeni železnici v Chicagu. Samuel Insull je namreč gospodar te električne železnice in Smith je bil kandidat za zveznega senatorja, za katerega kampanjo je Insull prispeval nad 180 tisoč dolarjev.

Po izjavi Thomas J. Healya, je on potrošil pri primarnih volitvah v kampanji za Deneen-West republikansko frakcijo okrog 160 tisoč dolarjev; senator McKinley je prispeval 30 tisoč in Samuel Insull pa deset tisoč. Iz tega je razvidno, da je hotel biti Insull na vsaki način na varnem, kar je izjavil senator Reed, ko mu je bilo predloženo, da je Insull prispeval tudi v Deneen-Westovo republikansko frakcijo.

Preiskovalni odsek se je odločil, da bo zaslišal tudi državnega pravdnika Robert E. Crowe.

Pri zaslišanju Greens, glavnega upravitelja volilne kampanje poraženega senatorja Wm. McKinleya, je prišlo nekoliko na dan, zakaj je Insull takorekoč dal na razpolago Smithu neomejene vsote. Green je izjavil, da je bil — in mogoče je še — McKinley v letu 1925-1926 predsedavatelj upravnega odbora illinoiške Power & Light Co., do čim je Insull glava takorekoč vseh naprav za ljudske potrebe v severnem delu države illinoiške, kot so: Peoples Gas Light & Cook, Commonwealth Edison Co., čikaške naduljene železnice, električne železnice North Shore in South Shore, Public Service Co. v severnem illinoisu, Middle West Utilities Co., Central Illinois Public Service Co. in še več drugih. Vseled tega ni čudno, da je Insull prispeval za volilno kampanjo toliko tisočakov, da je dobil "svoje" kandidata na taka mesta, ki mu lahko veliko koristijo pri dohodkih.

V kolikor se tiče protislužne lige, je prišlo pri zaslišanju toliko na dan, da je podpirala oba republikanska kandidata — Smith in McKinleya. Podrobno, ali se niso znane, bodo pa, kakor hitro bo zaslišana.

Agitirajte za "Prosveto"!

Koliko stanejo dolgovne izravnavne posamezn. držav

To je povedal senator Shipstead, ko je razposlal svoj govor proti italijanski dolgovni izravnavi.

Washington, D. C. — Senator Shipstead iz Minnesote, član delavske farmerske stranke, je razposlal svoj govor, ki ga je obdržal proti izravnavi italijanskih dolgov. Temu govoru je dodal statistiko senatorja Howella iz Nebraske. Ta statistika pokazuje, koliko stane vsako državo Unije popust evropskih dolgov. Dolžniki, ki so prejel ta popust, so države Belgija, Italija, Estonija, Rumunska, Čehoslovakija in Latvija. Vsota, za katero se gre pri teh izravnavah, je \$2,826,685,000, plačilo obresti po 1 1/2% skozi dva in šestdeset let. Po tem času se pa dolgovni brišejo.

Ako se vzame, da bo ta vsota stala ameriško vlado skozi prvih osem let po 4 1/4% in nadalje po 3%, tedaj pokazuje Howellov izkaz deficit po državah:

California	\$375,000,000;	Colorado	\$102,000,000;
Connecticut	\$151,000,000;	Illinois	\$709,000,000;
Indiana	\$320,000,000;	Iowa	\$263,000,000;
Maryland	\$158,000,000;	Massachusetts	\$421,000,000;
Michigan	\$401,000,000;	Minnesota	\$261,000,000;
Missouri	\$372,000,000;	Montana	\$60,000,000;
New Jersey	\$345,000,000;	New York	\$1,136,000,000;
North Dakota	\$70,000,000;	Ohio	\$630,000,000;
Oklahoma	\$221,000,000;	Pennsylvania	\$945,000,000;
Washington	\$148,000,000;	Wisconsin	\$288,000,000;

Ta izkaz krije samo izgube teh držav zaradi Mellon-Hoover-Smootovih dolgovnih komisijskih sporazumov z omenjenimi deželami v minolem letu. Te se ne nanašajo na francoski, poljski, britski, finski ali litvinski sporazum.

DEMOKRATJE VIDJO V COLINSKEM VPRASANJU PRIPOMOČEK ZA ZMAGO.

Ali si bo ljudstvo kaj prebralo, če demokratje zmagajo?

Washington, D. C. — Demokratični narodni komitej izjavlja, da tvori v letošnji kampanji najvažnejše vprašanje o brambora colnina, ker je republikanska administracija ponosila z odpuščanjem za farmarje.

Komitej argumentira, da je razprava o odpuščanju za farmarje razkrila krivico Fordney-McCumberjevega tarifa na ta način, da pride administracija v veliko zadrego pri volitvah v mesecu novembru. Demokratični voditelji vidijo v razkritju korupcije pri primarnih volitvah v Pennsylvaniji kot velik pripomoček za demokratično zmago. Oni sugerirajo, da se republikanci trudijo pokupiti sedeže, da bodo kontrolirali bodoči senat. Navajajo Vara iz Pennsylvanije z njegovimi \$800,000, ki so bili izdani zanj pri primarnih volitvah. Demokratje priporočajo, da vsi demokratični senatorji obljubijo, da glasujejo proti Varu, kadar pride do vprašanja njegovega sedeža v senatu.

Kapitalisti skrbijo, da obe stari stranki delata za njih interese.

S SCHWABOVIMI PLAČAMI SE NE PRIDE DALEC.

Indiana, Pa. — Nek trgovski potnik je po nesreči zašel v to mestece, in ker ni napravil nobene kupčije, je končno vendarle vprašal nekega trgovca, kaj je vzrok, da je "business" tak slab, in da se ne prodaja nobenega blaga več. Odgovor tega trgovca je bil prioben v italijanskem listu "Il Patriota", ki izhaja tukaj in se glasi:

"Well, izračunaj si sam. Bethlehem premogovna družba plačuje svoje delavce po 40 centov na uro. Povprečno delajo premogarji po sedem in pol ure na dan šest dni v tednu. Torej zaslužijo povprečno po tri dolare dnevno, ali 18 dolarjev na teden. Sedaj te pa vprašam, koliko pa še ostane premogarju ko plača stanovanje in razsvetljavo od te tedenske plače?"

ZBOROVANJE WISKONSIŠKE DRŽAVNE DELAVSKE FEDERACIJE JE KONČANO

Konvencija se je izrekla proti vojaškim vzhvalnim tablorom. — Privatne armade wiskonskih bankirjev je postavila v pravo luč.

Green Bay, Wis. — 34-letna konvencija državne delavske federacije je izvolila svoje odbornike in s tem je bila konvencija zaključena. Predsednik je bil izvoljen Henry Ohl, ml., J. J. Handley pa finančni tajnikom. Prihodnja konvencija se vrši prihodnje leto v Wausavu v mesecu juliju.

Konvencija je zavzela ostro stališče napram državljskim vojaškim tabloriščem kot zaroto, da vožba mladino v pričakovanju, da služi za plio topovom.

Konvencija je obsodila privatne armade bankirjev, ki jih nanovajoč bankirji v svoje privatne namene. Te armade so bile obsojene kot pripomoček za vzpostavljenje privatne oborožene diktature, katerih končni namen je nastopiti proti organiziranemu delavstvu.

Konvencija je zahtevala revizijo Volsteadovega zakona. Odobrila je resolucijo za ustanovitve departmanta za poduk, zavržla je pa resolucijo, ki je zahtevala, da se prepove delati žem na delavnicih, v katerih se lika kovina. Konvencija se je izrekla, ako je delo v takih delavnicih nezdravo, tedaj morajo uživati zaščito delavci kot delavke, nikakor pa organizirani delavci ne morejo izreči, da bi žene ne smele delati v tej industriji.

VODITELJI STAVKE V INDIANAPOLISU V ZAPORU.

Indianapolis, Ind. — Zvezni sodnik Robert T. Baltzel je obsodil Robert B. Armstronga in John M. Parkerja v zapor na obdolžbo neupoštevanja sodniškega poziva, ki sta ga dobila, da se morata zagovarjati radi kršitve sodniške prepovedi, katere je bila izdana pred pričetkom stavke na električni polnilni železnici. Imenovana dva sta predsednik oziroma podpredsednik Amalgamated Association of Street and Electric Railway Employees. V sodniški prepovedi je bilo namreč rečeno, da sta kršila pogodbo z družbo, ker sta pozvala uslužbenca na stavko.

MONTERJI PARNIH CEVI IZVOJEVALI NOVO POVIŠANJE PLACE.

Chicago, Ill. — Unija monterjev parnih cevi je podpisala z delodajalci pogodbo, po kateri bodo dobivali od 1. januarja 1927 po \$1.56 1/2 na uro. Izvojevali pa niso, da smejo zastavkati iz simpatije do drugih stavbniških delavcev. Pogajanja so se vršila že več mesecev in kmalo bi prišlo do stavke 1. junija. Najbolj trdi oreh je bila točka, ki je dojevala simpatično stavko. Končno so se vendar zedinili na kompromis, da delodajalci priznajo novo plačilno lestvico, monterji pa opustijo točko glede simpatične stavke.

NEMČIJA DOLGUJE INOZEMSTVU NAD ENO MILJARDO.

Washington, D. C. — Po poročilih, katere je dobil zvezni državni trgovski departament iz Nemčije, je soditi, da je famozni Dawesov načrt pognal Nemčijo v strašno dolgovo. Nemčija je izposodila v inozemstvu, odkar je sprejela Dawesov načrt, ni manj kot eno milijardo dolarjev. V Združenih državah je Nemčija izposodila štiridesemilijard dolarjev in šestdeset milijonov dolarjev; ostale vsote je dobila v Angliji, Švici in na Nizozemskem.

POLICAJ V KASLI

Chicago, Illinois. — Geraldine Oakes, 29 let stara in stanujoča na 2411 W. 39. Place, je obtožila pri veleporoti policaja James Magee, 27 let star, potkušene poseststva. Veleporota je odobrila po preliminarni preiskavi njeno obtožnico, in pozvala imenovanega policaja na zaslišanje.

Drevesne delavske vesti iz Chicaga

(Federated Press.)

Člani čikaške tipografske unije šteje 16 so izvojevali stavko in dobili povznanje plače za tri dolarje na teden. Nova lestvica stopi v veljavo z 15. marca t. l. in od tega časa naprej vlečejo novo plačo. Po novi lestvici bodo dobivali črkostavci, ki delajo po dnevi minimalno \$54, in delavci, ki delajo ponoči po minimalno \$58. Od 15. junija 1928 naprej, pa bodo dobivali za 40 ur dela na teden isto plačo, kot sedaj. Prizadetih je okrog 4000 unijaskih črkostavcev, ki so vpisani v 500 tiskarnah.

Hitro zmago so izvojevali krojači, ki vrezujejo ženske plače. Zahtevali so povznanje plače za pet dolarjev na teden, in pogajanja so se vlekle več mesecev brez kakega rezultata. Konecno so pa sklenili zastavkati — in stavka je trajala samo štiri ure. Kakor hitro so prihodeti delavci pustili delo in pričeli odhajati iz delavnice, so delodajalci takoj podpisali pogodbo, v kateri je tudi pripomba, da dobijo plačo tudi za one štiri ure, ko so bili na stavki. Dobivali bodo sedaj po \$55 na teden, in za boljše delavce pa še več.

Valužbeni na naduljeni železnici so se toliko sporazumeli z družbo, da je cela stvar predložena razsodilcu. Pričuje se, da bo sodišče izdalo odlok, da plača ostane ista, kot je sedaj in da naj se delavnik podaljša od osem na devet ur, in družba pa mora zavarovati svoje valužbenice za slučaj smrti in poškodbe.

Pričuje se tudi, da se bodo valužbeni na poulični železnici in na "North Shore Line" istotako izrekli za razsodilce.

Krznarski delavci, ki so sedaj na stavki za povznanje plače in skrajšanje delavnice, so prepričani, da zmagajo. Delodajalci so se poslužili zadnjega sredstva, da zlomijo stavko. Razposlali so namreč vsem stavkarjem, da se morajo prigrizati za delo, ako ne bodo pričeli z odprto delavnico. Istega sredstva so se delodajalci poslužili tudi leta 1921, in še isti teden so podpisali novo pogodbo z delavci. Več kot polovica stavkarjev je že na delu po novi pogodbi, katero je podpisalo osemdeset delodajalcev; 35 delodajalcev je še trmoglavih. Stavkarji dobivajo podporo iz New Yorka, poleg tega pa so krznarski delavci v New Yorku izjavili, da ne bodo izdelovali kožuhovinskih izdelkov za čikaške tvrde.

Mednarodna delavska odpora (Int. Workers Aid) poroča, da je 7. in 8. avgusta došlo do nabiranja prostovoljnih prispevkov za izprto premogarje v Angliji. Ta organizacija je že odposlala dva tisočaka angleških premogarjem v pomoč.

STRELNO OROŽJE NI ZA OTROKE.

Chicago, Ill. — Ker so hoteli posnemati "junake iz divjega zapada" in se igrali "Indiani in bele", je bil devetletni Leslie Koenig iz Waukegana smrtonovarno obstreljen. Deček, ki je oddal usodni strel, je izpovedal pred policijo, da ni vedel, da je bil samokres nabit.

Na isti način, da so se otroci igrali s strelnim orožjem nevedoč, da je nabit, je bil ustreljen v levo oko Paul Morgan, ki je bil na obisku s svojimi starši pri prijateljih v Chicagu. Robert Overbeck, šest let star, je imel v roki takozvan "flobert" in ko je Paul Morgan stopil skozi vrata, je Overbeck zakričal "gie!" in pri tem izprožil.

Enajstletni George Harrigan je do smrti obstrelil svojo 14 letno sestro Anne, ko se je igral s samokresom svojega brata. Zadel jo je v glavo in Anne je bila na mestu mrtva. Tudi on izjavlja, da ni vedel, da je bil samokres nabit.

Starši, skrijajte strelno orožje pred otroci; ne kupujte pušk in druge take "ropotije" otrokom!

V razvedrilo

Marsikateri je že slišal, kako so premogarji ogoljufani pri tehtanju premoga posebno v rudnikih, ki so neunijski. In oni, ki goljufa je takozvani tehničar (Weigh Boss), ki sedi v lesenem stolpu nad rudnikom, kamor z vpenjačo pripeljejo male jamske vozičke naložene s premogom, da jih tehtajo, kjer imajo premogarji plačo od tone. V premogovnikih, ki so unijaski, se ne more vršiti toliko goljufije pri tehtanju, ker imajo premogarji svojega paznika (check weighman) ki pazi, kako tehničar tehta premog. Vseled tega je med premogarji precej žaljiv na račun tehničarja, in nekatere naj navedemo tudi tukaj. Te žaljivke so posebno razširjene v osrednji Pennsylvaniji:

Od trah bratov.

Bilo je v neki premogovni naselbini; trije bratje, Bill, John in Jim so bili vsi trije vpisani pri enem in istem rudniku: Bill je bil superintendent, John rudniški predelavec (boss) in Jim pa tehničar.

Nekega lepega dne pa zalde v to naselbino nek evangelist in prične pridobivati člane za svojo cerkev. Bill in John se takoj pridružita temu evangelistu, in bila sta zelo srečna in vesela, da bodo šla po smrti iz gorke v nebesa. Prosila sta tudi Jima, naj še pristopi v to vero. Jim je premišljeval, ali bi ali ne bi; rad bi šel, tudi on v nebesa. Celo noč ni mogel nič spiti, ves čas je samo to grunčal, ali bi, ali ne bi. Toda vedno, kadar je že mislil, da bo šel med "vernike", je pa bilo nekaj napoti.

Ko se drugo jutro zopet snidejo, pa Jim pove naslednje: "Ne, brata, jaz ne morem stopiti v vaš krog izpreobrnjenecov. Rad bi šel v nebesa, in rad bi bil tako vesel, kot sta vidva. Toda, jaz se ne morem pridružiti vašemu krogu. Za te Bill je popolnoma prav, da si postal kristjan, ker si samo superintendent; ravnotako za Te John, ker si "boss". Toda, ako jaz pristopim h krščanstvu, kdo za vraga bo pa potem tehta premog, ki ga nakopilejo premogarji."

Vsi vozički so enake težki.

Pri premogovniku šteje 2 v Winber imajo tehničarja, ki je mnenja, da so vsi vozički enake težki, katere pošljejo iz premogovnika, akoravno so nekateri tako visoko obloženi s premogom, da izgledajo kot kak senen voz. Vsi tehtajo po 1900 funtov.

Nekega dne so pa delavci, katere imenujejo premogarji "catchers", ki porivajo vozičke na vpenjačo, porinili tudi majhno električno lokomotivo, ki je tehtala 12 ton na vpenjačo; in katero so potem pomotoma pripeljali na tehnično. Nek delavec, ki je bil vpislen tudi v stolpiču — "tiplo" — je vprašal za šalo tehničarja:

"Koliko funtov je pa ta težka?"

"Devetnajststo funtov", se hitro odreže tehničar, ne da bi se ozrl. "No, kajpa zijaš in čakaš, porini hitro strani, ti "Bugger", ti."

INSULL PREVZEL "NATIONAL ELECTRIC CO."

Chicago, Ill. — Naprave za ljudske potrebe počasi prehajajo v roke mali skupini podjetnikov, in ako bo šlo tako naprej, bodo kmalo vse v rokah male skupine velefinančnikov. Sedaj je Insullova skupina — Insull, sin in drug pokupila delnice družbe National Electric Co., ki oddaja električno silo občinam v dvajsetih državah. Ta družba, v kateri ima sedaj Insull glavno besedo, bo združena z družbo, ki je poznana pod imenom Middle West Utilities Co., v kateri Insull tudi ni zadnji med prvimi. Naerti so, da združijo vse posamezne družbe, ki proizvajajo električno silo in plin v eno ogromno družbo, ki bo popolnoma kontrolirala proizvodnjo in oddajo in razumljivo tudi ceno elektriki in plinu.

NAROČITE SI KNJIGO "Ameriški Sloveni"

Napredne revije

The American Parade. To je revija, ki izhaja vsake tri mesece v obliki vezane knjige v New Yorku. V zadnji številki, ki je izšla ta mesec, je daljša povest "The Crusader", katero je spisal naš rojak in somišljenik Louis Adamič. Piantelj je v tej povesti naslikal bivšega voja-junaka, ki je bil po vojni vržen na cesto in postal je "bum". V tem položaju je hitro apoznal, kako so ga med vojno vlekli kakor milijone drugih. Boj za vsakdanji kruh ga je zanesel med radikale pri I. W. W. in ga vrgel v vrtnice stavke pristanišnih delavcev v San Pedru, Cal. Bile so demonstracije in nemiri in bivši vojak-junak se je hitro znašel v pesetih policije in sodišča, ki ga je zašla za štiri leta v ječo. Mladi junak in delavec je prišel iz zapore — starec, zlomljen na telesu in duhu.

Adamič je mojstersko obdelal svojo anov. Priznanje mu je dal tudi urednik revije, ki piše v kratkem predgovoru: "Louis Adamičeva povest 'The Crusader' je človeški dokument 27-letnega moža, ki nam piše, da je bil 'vojak, bum in delavec'. Malokateri drugi list bi podprl golo resničnost te povesti. Mi jo s ponosom natisnemo kakor je spisana, toda pripomniti moramo, da ideja sama napa ne bi zapeljala, če bi ne bila spisana efektivno. To je literarna revija, ne pa spovednica za amaterje."

"The American Parade" stane \$1 zvezek in se dobi pri izdajatelju: 166 Remsen st., Brooklyn, N. Y. in tudi v večjih knjigotralnicah.

Haldeman-Julius Quarterly. Izhaja vsakega četrta leta in stane \$3 letno za Združene države. Naslov: Girard, Kans.

E. Haldeman-Julius, ameriški Henry Ford v zalaganju in tiskanju cenjenih knjig, je začel izdajati poleg mesečnika še četrletnik. Ta mesec je izšla prva številka, ki šteje 192 strani in vsebuje poleg dolge vrste krašnih člankov in razprav tudi lepo število portretov in risb. Med pisatelji je zastopan tudi Joseph McCabe, ki ima dolgo raspravo z naslovom "The Futility of Belief in God" (Ničevost ali nesmiselnost vera v Boga), katero bi moral vsakdo prečitati.

Revijo priporočamo vsakemu, ki lahko čita angleško.

Kritik.

Mali deček opazuje umetnika pri delu: Tako, vi ste levčar!"

Umetnik: Da!

O, potem bo pa to najbrž krivo!

NAŠIM NAROČNIKOM V ZNANJE!

Članica in sestra Christina Omahne je sedaj na potovanju v državi Pennsylvaniji kot zastopnica za list Prosveto. Ona je pooblašena pobirati naročnino za list Prosveto, prodajati knjige Književne Matice S. N. P. J. in vse posle spadajoče v področje lista.

Rojakom in članom S. N. P. J. jo priporočamo, da ji gredo na roke in se naroče na list Prosveto, ter da nakupijo od nje dobrih knjig, katere je izdala S. N. P. J.

Na severozapadu je na potovanju naš član Thom Celik, ki je isto tako pooblaščen nabirati naročnike za list Prosveto in prodajati naše S. N. P. J. knjige, želimo, da mu rojaki in člani pomagajo pri agitaciji.

Naš član Frank Lukančič je istotako na agitaciji za list Prosveto v državi Ohio in W. Virginiji.

Naš član in dobro poznani Anton Jankovič je na agitaciji v mestu Clevelandu in okolici, ter bliznjih mestih Clevelanda za Prosveto.

Upravičeno priporočamo vse zastopnike, rojakom in članom v obče, da se od njih naroče na list Prosveta in si nabavi knjig Književne Matice S. N. P. J.

Flip Godina, upravitelj.

Abdul Slovožek pa Kara Besedavej

IV.

V hladni, z gipsom nalikani sobi je hodil suhi gospod profesor in specializet za samoglasni-ke vse jutrove dežele, doktor Kara Besedavej, dolgih korakov gori in pa doli. — Vroče mu je bilo pod težkim turbanom; na prvi pogled je bilo videti, da ni židane volje! Nervozno je sunil z ного enega od obeh divanov, ki sta stala v dveh kotih, obložena z dragocenimi pisanimi preprogami. Po stenah na težkem črnem brokatu, obšitem s pestrnim suknom, so se svetile zlate arabeske, na raznobiranih našitkih pa zlati reki iz korana. "Jaz imam prav, kajpada! Abdul Slovožek naj me pokoncu v uho piše!" je zamrmral nekako po sili. "Kdo izmed naju je začel prepričati? — On ali jaz? — E, pa dobro! — Ne razmišljujmo več tega!"

Vendar vedno znova so se mu vračale neubojljive misli k nesrečnemu povodu srditega razpora! Priznati si je moral, da je on sam mnogo kriv, in da težko pogreša jezikoslovnega prijatelja z Abdulom. Vedel je predobro, da ljubi njegova edini- ca Fatima nasprotnikovega sina z vsem žarom prve ljubezni; o-

pazil je bil, da ona ne poje več tako razposajeno veselo, kakor prejšnje dni; videl je, da mu tiho vene in hujša od dne do dne bolj za svojim ljubčkom. — Toda — ali naj gre on, veleni gospod Kara, tja k svojo- mu razlazu in naj se jame po- gajati z njim? — "Tega pa že ne!" se otrse gnevno. "Tako daleč pa vendar še nisimo!"

V tem se je bilo zmrčilo. Kara Besedavej je začel opravljati svojo večerno molitev. Očistil je sebe, obleko in kraj, kjer je stal, si umil roke do za- pestja, vzela trikrat vode v usta in trikrat v nos in jo zopet izli. — Potem si je umil obraz in ro- ke do laktnov in si odtrgal z mokro roko glavo. Z mokrim prstom se je dotaknil ušes in vratu. Na- to si je umil noge do gležnjev. — Zdal se je obrnil proti Mekki, dvignil obe roki z odprtimi dlan- mi do ušes in izrekel: "Allah nekber!" (Allah je najvišji!)

In dejal si je roke na pas ta- ko, da mu je desnica pritiskala levo. Tako je obstal, gledal pred se, mislil le o Bogu in o dru- gem svetu in izmoli dve tri mo- litvice iz korana. — Potem se

je pripognil, položil roke na ko- lena; glava in ledja so mu bila v ravni črti. — Malo pozneje je pokleknil, postavil roke na tla, glavo pa med nje na tla in klical Boga in molil goreče. — In zno- va je pokleknil, pogledal najpr- vo na desno, potem na levo in re- kel pobožno: "Eselaum aleikum seram me- tulah!" (Bodite blagoslovljeni!) Nekoliko pomirjen je sedel na divan. —

Kmalu potem pa je vstopil sluga Hasan in mu ponižno ja- vil, da čakata zunaj stari Abdul in mladi Ahmed, in da prosita pristopa.

Profesor Besedavej je bil iz početka bolj v zadregi kakor bol- ha v volni! Nekoliko je še po- mislil, potem pa hitro izprego- voril: "Kara Besedavej prisrčno po- zdravilja oba gosta in ju prosil, naj prestopita nevredni prag njegove revne hiše!"

"Selamun aleikum! Oba sva imela prav!" se mu je prismejal tolaži Abdul nasproti. "Ve aleikum eselaum! Hvala proroku!" mu je preprijazno od- zdravil Kara.

"Moja sin tukaj je bil pri pisa- telju onega rokopisa, pri samem slavnem Osmanu al-Džavalki- ju!"

"In kaj je rekel ta?" je vpra- šal Besedavej hitro Ahmeda.

Ob pogledu na široko razprostrti križ ob rabu navzdol spuščajoče se strmine je Bene- detta precvzelo nenačno utripanje notranje ga- njenosti; moral je obstati. Ko je začel zopet ho- diti, se ga je lotila omotica. Napravil je gugaje se še nekaj korakov proč od staze, da bi se od- maknil s poti mimoidočim, in je omahnil v meh- ko travo uleknjenega travnika. Tedaj je ču- til, ko je zapri oči, da to ni le trenutna slabost, temveč nekaj bolj resnega. Ni popolnoma iz- gubil zavesti, izgubil je samo sluh, tip, spomin, pojem časa.

Kakor hitro se je zopet zavedel, mu je ob- čutek debelega sukna na zgornji dlan, drugač- nega nego je bila njegova navadna obleka, vzbujal prav nič mučno, skoro zabavno rado- vednost glede istovnosti. Otipaval si je prsi, gube in gumbice, ne da bi mogel razumeti. Mislil je. "Neki deček iz Jenne, ki je prišel po travniku, mimo njega, je stekel nazaj v Jenne, kjer je zasopel povedal, da leži svetnik mrtev v travi blizu križa."

Benedetto je mislil z ono senco motnega razuma, ki nas vodi v sanjah in v prvem prebu- jenju. To ni njegova obleka, to je obleka Petra Maironija. On je še vedno Peter Maironi. To ga je prestrašilo in zavedel se je popolnoma. Sedel je pokonci, pogledal po sebi, obrnil oči naokrog po travniku in gorah, zastrtih z večer- nimi sencami. Ob pogledu na veliki križ so se mu misli takoj zopet uredile. Počutil se je slabo, zelo slabo. Poizkušal se je postaviti zopet na poge in komaj, komaj se mu je posrečilo. Napotil se je proti stazi za mule, vprašujoč se, kaj naj stori v takem stanju. Zagledal je ne- koga, ki je prihajal naglo po stazi za mule sem iz Jenne ter se ustavil tik pred njim; začul je vzklík: "Bog, vi ste!" ter spoznal glas ženske, ki je prej tako strastno govorila z njim med gromom in bliskom. Ona sama je prišla izmed vseh, ki so v Jenne slišali dečkovo povest. Dru- gi niso verjeli ali pa niso marali verjeti. Tekla je vso pot, blazna od strahu. Zdal se je na mah obstala, dva koraka pred njim, in ni mogla izpregovoriti besede. On ni niti od daleč su- mil, da je prišla radi njega; voščil ji je dober večer in šel mimo. Ona mu ni odzdravila, bila je po prvem navalu radosti vznemirjena, ko je videla, kako težko hodi, in ni si upala slediti mu. Videla je, da se je ustavil s človekom, ki je jeznil navzgor, in govoril z njim; zagnala se je naprej, da bi slišala. Moč je bil mezar, ki so ga Selvovi poslali iskat Benedetto. Selvovi so odšli iz Jenne kmalu za Benedetto, z dve- ma mezgoma za obe dami, misleč, da ga dohitijo na pobočju. Dospeli do Anlena, ne da bi bili koga videli, so vprašali nekega popotnika, ki je prihajal iz Subiaca. Ta jim ni vedel dati nobene vesti. Noemi, ki je morala z zadnjim vlakom v Tivoli, je odpovala s Ivanom, pri- krivajoč svojo žalost; mezarja so poslali nazaj v Jenne, da polže Benedetto in prinese tudi v gostini pozabljeni solnčnik; Marija se je usta- vila in ga čakala na progu pri Pekelec. Mlada učiteljica je slišala Benedetto prositi mezarja, naj mu za Boga prinese iz Jenne malo vode. Onadva sta se govorila, toda ona ni več čakala in je izginila.

Po kratkem razgovoru z mezarjem je Be- nedetto pristal, da dohiti jež gospe Selva. Ko je ostal sam, je sedel pod križ in čakal, da se mezar vrne z vodo in solnčnikom. Lunin srp je bolj in bolj zlatel na jasnem nebu nad go- rami Arcinazza; večer je bil tople, brez ve- tra. Benedetto je čutil, da mu senca bifeje in gorijo, da hitro in kratko diha. Bolečine ni čutil; dišeča trava po travniku, rastresena dre- vna, velike zasenčene gore, vse mu je bilo živo, vse mu je bilo pobožno, vse mu je bilo sladko od skrivnostne, v molitev zatopljene ljubezni, ki je celo lunin srp na opalnem nebu pripogiba- la k pohlevnim vrhovom. Don Josip Flores mu je pravil, da bi bilo sladko umreti takole obe- nem z dnevom, združen v molitvi z nedolžnimi stvarmi.

(Dalje prihodnje)

SVETNIK

Spisal Anton Fogazzaro.
Prevel Pastalkin.

(Dalje.)

Odšel je iz sobe in iz hiše, premeril je trg z okornimi koraki, ker ga je ovirala nepravil- na obleka, ubral jo je po stazi čez pobočje, ne da bi pogledal ne na desno ne na levo, nosil ga je bolj duh nego oslabele telesne moči, raz- mišljal je, da prebije noč pod kakšnim dreve- som, da pojde jutri v Subiaco in nato z don Klementovo pomočjo v Tivoli, kjer je poznal nekega dobrega starega duhovnika, ki je imel navado, da je prihajal tupatam v samostan Santa Scolastica.

Na gostoljubnost Selvovih, ki bi mu bila zelo draga, ni več mislil. Njegovo srce je bilo čisto in pokojno, vendar ni mogel pozabiti, da mu je sladki glas one tuje gospodične in otožni poudarek v besedah, ko je rekla: "Ali ne pri- dete v Subiaco?" na čuden način odmeval v duši in da je že naslednja minuta zadostovala, da mu je v glavi zablistela misel: "Da je Jeanne bila taka, bi se je ne bil rešil." Prav trdijo mistiki: pokora in post ne pomagata. Vseka- kor se je zdaj že davno vse razpršilo. Ostal je samo ponizen občutek bistveno človeške nesto- novitnosti, ki se, čeprav je težke preizkušnje zmagovalno prestala, prav lahko nenadoma zopet prikaže in podležje rahli sapici. Vaseja je bila prazna. Ko je ponehala nevihta, so ljudje iz Trevi, Filetina in Vallepietre odšli, pretresu- joč dogodke dopoldneva, dvomljivo ozdravlje- nje, po drugih živahno razširjanje svarila pred zapeljivcem ljudstva, pred lažnim katoliča- nom. Pri izhodu iz vasi so Benedetto videle dve ali tri ženske iz Jenne. Ustrašile so se nje- gove lajške obleke, mislile so, da je izobčen, ter so ga pustile iti mimo brez besede.

Malokorakov dalje ga je dohitel nekdo, ki je pritekel za njim. Bil je to suh, svetlopolt mladenič s sinjemodrimi, zelo razumnimi očmi.

"Vi greste v Rim, gospod Maironi?" je rekel.

"Prosim vas, ne imenujte me tako," je od- govoril Benedetto, ki je v svojo veliko nejevo- ljo doznal, da se je njegovo ime, kdo ve na kak- šen način, razvedelo med ljudmi. "Ne vem, ali grem v Rim."

"Jaz vam sledim," je rekel mladenič vneto. "Sledite mi? Zakaj mi sledite?"

Namesto odgovora ga je mladenič prijel za roko ter jo vključil Benedettovem upisanju in ugovarjanju pritanil k ustnam.

"Zakaj?" je rekel. "Zato ker mi je svet zopern in nisem mogel najti Boga, danes pa se mi zdi — zaradi vas, — da sem rojen za veselje. Dovolite, dovolite, da vam sledim!"

"Dragi," je rekel Benedetto ganjen, "niti sam ne vem, kam pojdem."

Mladenič ga je prosil, naj mu vsaj pove, kdaj ga lahko zopet vidi, in ker Benedetto res ni vedel, kako mu naj odgovori, je vzklilnil:

"O, videl vas bom v Rimu! Vi pojdete v Rim, gotovo!"

Benedetto se je nasmehnil. "V Rimu? In kje me najdete v Rimu, če pojdem tja?"

Oni je govoril, da bodo v Rimu gotovo go- vorili o njem, da bodo vsi vedeli, kje ga bo mo- goče najti.

"Če bo Bog hotel!" je rekel Benedetto ter ljubezljivo pokimal v pozdrav.

Vljudni mladenič ga je za trenutek podr- žal za roko.

"Tudi jaz sem iz Lombardije," je rekel. "Jaz sem Alberti, iz Milana. Spominjajte se me!"

In sledil je Benedetto z napetim pogledom, dokler ni ta izginil na ovinku staze za mule.

je pripognil, položil roke na ko- lena; glava in ledja so mu bila v ravni črti. — Malo pozneje je pokleknil, postavil roke na tla, glavo pa med nje na tla in klical Boga in molil goreče. — In zno- va je pokleknil, pogledal najpr- vo na desno, potem na levo in re- kel pobožno: "Eselaum aleikum seram me- tulah!" (Bodite blagoslovljeni!) Nekoliko pomirjen je sedel na divan. —

Kmalu potem pa je vstopil sluga Hasan in mu ponižno ja- vil, da čakata zunaj stari Abdul in mladi Ahmed, in da prosita pristopa.

Profesor Besedavej je bil iz početka bolj v zadregi kakor bol- ha v volni! Nekoliko je še po- mislil, potem pa hitro izprego- voril: "Kara Besedavej prisrčno po- zdravilja oba gosta in ju prosil, naj prestopita nevredni prag njegove revne hiše!"

"Selamun aleikum! Oba sva imela prav!" se mu je prismejal tolaži Abdul nasproti. "Ve aleikum eselaum! Hvala proroku!" mu je preprijazno od- zdravil Kara.

"Moja sin tukaj je bil pri pisa- telju onega rokopisa, pri samem slavnem Osmanu al-Džavalki- ju!"

"In kaj je rekel ta?" je vpra- šal Besedavej hitro Ahmeda.

Ob pogledu na široko razprostrti križ ob rabu navzdol spuščajoče se strmine je Bene- detta precvzelo nenačno utripanje notranje ga- njenosti; moral je obstati. Ko je začel zopet ho- diti, se ga je lotila omotica. Napravil je gugaje se še nekaj korakov proč od staze, da bi se od- maknil s poti mimoidočim, in je omahnil v meh- ko travo uleknjenega travnika. Tedaj je ču- til, ko je zapri oči, da to ni le trenutna slabost, temveč nekaj bolj resnega. Ni popolnoma iz- gubil zavesti, izgubil je samo sluh, tip, spomin, pojem časa.

Kakor hitro se je zopet zavedel, mu je ob- čutek debelega sukna na zgornji dlan, drugač- nega nego je bila njegova navadna obleka, vzbujal prav nič mučno, skoro zabavno rado- vednost glede istovnosti. Otipaval si je prsi, gube in gumbice, ne da bi mogel razumeti. Mislil je. "Neki deček iz Jenne, ki je prišel po travniku, mimo njega, je stekel nazaj v Jenne, kjer je zasopel povedal, da leži svetnik mrtev v travi blizu križa."

Benedetto je mislil z ono senco motnega razuma, ki nas vodi v sanjah in v prvem prebu- jenju. To ni njegova obleka, to je obleka Petra Maironija. On je še vedno Peter Maironi. To ga je prestrašilo in zavedel se je popolnoma. Sedel je pokonci, pogledal po sebi, obrnil oči naokrog po travniku in gorah, zastrtih z večer- nimi sencami. Ob pogledu na veliki križ so se mu misli takoj zopet uredile. Počutil se je slabo, zelo slabo. Poizkušal se je postaviti zopet na poge in komaj, komaj se mu je posrečilo. Napotil se je proti stazi za mule, vprašujoč se, kaj naj stori v takem stanju. Zagledal je ne- koga, ki je prihajal naglo po stazi za mule sem iz Jenne ter se ustavil tik pred njim; začul je vzklík: "Bog, vi ste!" ter spoznal glas ženske, ki je prej tako strastno govorila z njim med gromom in bliskom. Ona sama je prišla izmed vseh, ki so v Jenne slišali dečkovo povest. Dru- gi niso verjeli ali pa niso marali verjeti. Tekla je vso pot, blazna od strahu. Zdal se je na mah obstala, dva koraka pred njim, in ni mogla izpregovoriti besede. On ni niti od daleč su- mil, da je prišla radi njega; voščil ji je dober večer in šel mimo. Ona mu ni odzdravila, bila je po prvem navalu radosti vznemirjena, ko je videla, kako težko hodi, in ni si upala slediti mu. Videla je, da se je ustavil s človekom, ki je jeznil navzgor, in govoril z njim; zagnala se je naprej, da bi slišala. Moč je bil mezar, ki so ga Selvovi poslali iskat Benedetto. Selvovi so odšli iz Jenne kmalu za Benedetto, z dve- ma mezgoma za obe dami, misleč, da ga dohitijo na pobočju. Dospeli do Anlena, ne da bi bili koga videli, so vprašali nekega popotnika, ki je prihajal iz Subiaca. Ta jim ni vedel dati nobene vesti. Noemi, ki je morala z zadnjim vlakom v Tivoli, je odpovala s Ivanom, pri- krivajoč svojo žalost; mezarja so poslali nazaj v Jenne, da polže Benedetto in prinese tudi v gostini pozabljeni solnčnik; Marija se je usta- vila in ga čakala na progu pri Pekelec. Mlada učiteljica je slišala Benedetto prositi mezarja, naj mu za Boga prinese iz Jenne malo vode. Onadva sta se govorila, toda ona ni več čakala in je izginila.

Po kratkem razgovoru z mezarjem je Be- nedetto pristal, da dohiti jež gospe Selva. Ko je ostal sam, je sedel pod križ in čakal, da se mezar vrne z vodo in solnčnikom. Lunin srp je bolj in bolj zlatel na jasnem nebu nad go- rami Arcinazza; večer je bil tople, brez ve- tra. Benedetto je čutil, da mu senca bifeje in gorijo, da hitro in kratko diha. Bolečine ni čutil; dišeča trava po travniku, rastresena dre- vna, velike zasenčene gore, vse mu je bilo živo, vse mu je bilo pobožno, vse mu je bilo sladko od skrivnostne, v molitev zatopljene ljubezni, ki je celo lunin srp na opalnem nebu pripogiba- la k pohlevnim vrhovom. Don Josip Flores mu je pravil, da bi bilo sladko umreti takole obe- nem z dnevom, združen v molitvi z nedolžnimi stvarmi.

"Čira ali čara to je vse ena- godija, mi je zagotovil stric. I ali a, njemu se zdi to vse eno!" je odgovoril Ahmed.

"In midva —?" se je obrnil Kara k Abdulju.

"— sva sveda zopet dobra prijatelja!" mu je segel debelih prstov v besedo. "Saj imava oba pravi!"

"Kaj pa 'krompirjevec' se je spomnil Besedavej.

"Allah ti ga odpusti; jaz ti ga že! Ti pa meni 'preoblečeno žabo,' kaj ne?"

"Tukaj je moja ro- ka! Jutri se pogodiha pri kadi- ju."

Dočim sta se Abdul Slovožek pa Kara Besedavej tako lepo rokovala, je zarigal zunaj na dvorišču stari osel hišnega go- spodarja na vse svoje oslovsko grlo in čisto intoniral:

"La! li-aa! li-aaa!"

Vsa zavzeta sta se jezikoslov- ca pogledala, potem so udarili vsi trije s Ahmedom vred v ho- merški smeh!

To ugodno priliko je sin Ab- dullovo umno porabil in urno po- prosil veseliga Kara za roko Fa- timino.

"No... pa si bodi!" je obju- bil Besedavej, zadovoljno mo- treč čvrste srušene. "Sa- mo če te bo marala!" je dodal važno in lokavo namerikalov smejočemu se Abdulju. — "Ha- san, pokliči Fatimo!"

Je! Fatime ni bilo treba dolgo nagovarjati! Hitro sta bila z Ahmedom skupaj, in po- ljubov ni bilo ne konca ne kra- ja! — Jej, jej, jej!

"Stojta!" je viknil Besedavej. "Od zunaj ališim čuden vršič!"

Vsi go pohitili ven na ulico. — Tu je čepel na svojem drome- darju preklešani Ribničan Urban nekoliko bled in je pisano po- gledaval tolpo mohamedancev, ki so vihrali proti njemu od vseh strani sablje in samokrese in sezati z dolnimi prekljami po njem in po velblodu, da so lete- la reketi, sita, rete, obodi in raz- biti lonci daleč okrog. Preteto ne bodi! —

"Pri veri proroka, stojte mož- je! Kaj mi hočete?" se je po- tегnil Ahmed za Urbana.

"Mohamedu je zabavljali! — Ubijmo ga! — Na tla z njim! — Ustrelite nevernega javra! Za- koljite ga!" je besnela mnogo- glasna, vedno bolj naraščajoča kroločna druhal.

Ze se je vzpel temnorjavi Ara- bec z divje laskajočimi se oč- mi na velblodu, že je dvignil ro- ko, da bi zasadel tujo dolgi o- stri nož v srce, kar je prišločil Ahmed ter ga podrl na tla.

"Dajmo ga! Streljajte!" je rjula razlučena množica.

"Mirujte!" je zagrmel Ahmed. Pa tudi Ribničan ni bil tihi! Dvigal je svojo gorjačo in grdo kričal: "Ali morda mislite, da se igrate s punčko? Kaj bo vaš Mohamed, ki še latinske sole po- duhal ni — preteto ne bodi! Še ministrirati ni znal!"

"Bodi pameten," ga je prosil Ahmed. "Molči, sicer je po te- bi! Raztrgajo te! — Prijate- lji!" se je obrnil k rojakom na- okolo in mahal z obema rokama, "ako vam je Allah svet, poslu- šajte me! — Ta mož je moj zna- nec, moj gost! Prejani teden mi je rešil življenje! Sredi pučave mi je bila poša voda do zadnje kapljice. — In ta junak me je našel in delil vodo z menoj po bratovski! — On me je ote- lo- tove smrti!"

"Ali on zasramuje našega proroka!" je vpila druhal.

"Vi se motite!" je nadaljeval Ahmed. "Ako bi moj pobratim zaničeval našo vero, ne bi bil tako ravnal z menoj, mohame- dancem, ampak bi me bil ubil in oropal, ko sem bil ves onemogel! — Zato ga pustite, da pojde z menoj. Trava bo rasla na pra- gu vaših sovražnikov, in Allah bo razlil vso svojo milost nad vas in vas čuval kakor levinja svoje mlade, ako R'ibn-džan ne storite nič zalega! — Ako se ga pa dotaknete, vas udari s žbo svoje jeze! — Zakaj R'ibn-džan je moj gost, in gostoljubnost ne smemo okrunjati! Zato pojdite mirno vsaki svojo pot, in Allah bodi z vami! R'ibn-džan je pošteni, to vam prise- gam pri očeh svojega očeta!"

S sladkimi besedami privabil kač iz zemlje, veli arabski pre- govor. Urbanova sovražniki, ki

so ga ravnokar še hoteli linčati, so jo kar zaobrnil in vikali:

"Allah naj te ohrani, dobri R'ibn-džan!"

Besedavej pa je povabil Ur- bana v gosti. Črni Hasan je prinesel riža s poprom, koštru- novo pečenko s citronami, bana- ne, v masti raztopljene, in sla- dic. Skrbel je pa tudi za čibuke in "ardili" (nargile) in serviral črno kavo. — Ko se je "R'ibn-džan" drugo jutro, bogato obda- rovan, poslavljaj, se je lepi Fa- timi takoj za botra ponudil — "zakaj pa ne, kadar bo treba!" — in objubil Ahmedu, da po- šlje za strica Osmana al-Džava- likja sode najboljšega čevika v hrganjanje hentanega šejtana... Preteto ne bodi!

Ahmedu in Fatimi se ni treba več skrivati pod platanami, alo- jamni in granatovim grmovjem, bogato posutim z ognjenorčeli- mi cvetovi, in se poljubovati na samem v bajnosvetlih nočeh, ker se gresta zdaj lahko javno pri belem dnevu izprehajati in razgovarjati.

Veleučena očeta pa mrcvarita in secirata potrpeljivi jezik ve- likega proroka z gorečnostjo, ki se ne da nadkriti! Zastonj ji- ma je rigal na dvorišču stari o- sel, kateremu je bil dal Ahmed po nasvetu strica Osmana pravi čas nasuti peska v uho! In da- leč okoli in okolo prelepega me- sta Bim-el-Bam ni z lepa najti hujših prijateljev, kakor sta Ab- dullo Slovožek pa Kara Beseda- velj.

(KONEC.)

SEZNAM PRIREDJE SLOVENSKEH ORGANIZACIJ V CHICAGU.

Dr. št. 559 SNPJ.—Vaslica v so- boto, 2. oktobra, v dvorani SNPJ.

Dr. št. 86 SNPJ.—Vaslica v sobo- to, 9. oktobra, v dvorani SNPJ.

Dr. "Francisco Ferrer" št. 151 S. N. P. J., plena vaslica v dvorani S. N. P. J. dne 24. novembra 1926.

Soc. klub št. 1 JSZ.—Dramska pred- stava v nedeljo, 5. decembra, v dvorani SNPJ.

Soc. klub št. 1 JSZ.—Silvestrova za- bava v petek, 31. decembra, v dvorani SNPJ.

Dr. "Slovenija"—Makarska vasa- lica v soboto, 8. januarja 1927, v Na- rodni dvorani, W. 18th St. in S. Ra- cine Ave.

Soc. klub št. 1 JSZ.—Dramska pred- stava v nedeljo, 30. januarja, v dvorani SNPJ.

Soc. klub št. 1 JSZ.—Dramska pred- stava v nedeljo, 27. marca, v dvorani ČSPS, 1128 W. 18th St.

Soc. klub št. 1 JSZ.—Dramska pred- stava v nedeljo, 1. maja, v dvorani SNPJ.

Soc. klub št. 1, J. S. Z.—Silvestro- va zabava v soboto 31. dec. 1927 v dvorani S. N. P. J.

Opomba: Ako priredba vašega dru- štva ni v gornjem seznamu, obvesti- te tajnika Z. S. O., da jo uvrsti.

John Putz, 1634 S. Racine Ave.

Poslužite se kampanje za nove člane in pridobite si lepo nagrado!

Ojoi!

On: Ali smem priti v vas?

Ona: Seveda ne!

On: Ali saj nisem mislil no- coj. Mislim sem kak mrzel in de- zeven večer, ko bi ne mogel ni- kamor drugam.

Novo fino zdravilo za srce in želoce.

Skušani zdravilni se čudijo kako hitro deže v takih slučajih.

Brez dvoma se bodo naši čitatelji čudili, ko zvedo o tem novem zdrav- ilu, ki tako hitro deluje. Če vam istega še ni predpisal vaš zdravnik, kar po- drite v domačo lekarno in kupite ste- klečko. Zove se Nuga-Tone. Je lahko za živati in celovitega zdravila vas stane okrog \$1.00. Čudili se boste, ka- ko hitro se boste počutili boljši. Za neregularno utripanje srca veselo sla- be prebave, zaprtje, pline v želodcu in živcih, lena jetra, glavobole, ni nič boljšega. Isto hitro učinkuje. Daje dober tek in drob deluje redno, stimu- lira jetra in obisti in prinaša trden in poživljaljoč spanec. Kupite stekle- nico in uživajte zdravilo po navodilih za par dni in če se ne počutite boljši in če ne zgledate boljši, vrnite osta- nek lekarnarju in on vam povrne vaš denar. Izdelovalci Nuga-Tone tako dobro vedo, kaj ista stori v takih slučajih, da primorajo vse lekarnarje jamčiti isto in povrniti vaš denar, če niste zadovoljni. Priporočamo in na prodaj v vseh dobrih lekarnah.

VABILO NA PIKNIK

kateraga priredijo združeni Slo- venci in Hrvati v org. North Star Merch. Co., katero je bilo ustanovljeno pred tremi meseci v Virginiji, Minn.

Piknik se boče vršil dne 1. augusta, 1926, blizu Mt. Iron, Minn., ob državni cesti. Na raz- pologo bode vsa dovolj za jesti in piti in na raznju pečenega janca. Igral bode Hrvatski Tamburaški zbor. Uljudno sle- vabjeni rojaki in rojakinje iz vsega okrožja, da nas posetite v velikem številu. Vsak nam je vrlo dobro došel. Torej na svi- denje na pikniku dne 1. aug. t. l. Vabl—odbor!

DA SKUHAS DOBRO PI VO, PIŠI PO NAŠE PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, krmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prepričate, da je doma pri nas kuhani vado la najboljši in naj- znejši.

Groceries, sladničarjem in v pro- dajalne šolastine damo primeren po- stot pri vaših naročilih. Pišite po informacijah na:

FRANK OGLAR,
6401 Superior Avenue, Cleveland, O.

KNJIŽEVNA MATICA S. N. P. J.

ima v zalogi sledeče knjige:

AMERIŠKI SLOVENCİ—izvirna krasna knjiga, obsega 632 strani, trdo vezana, vredna svoje cene, stane...\$5.00

Slovensko-Angliška Slovarica—zelo poučna in lahko raz- umljiva knjiga za učenje angleščine, z dodatkom raznih koristnih informacij, stane samo...\$2.00

Zakon Biogenije—tolmači naravne zakone in splošni razvoj, knjiga iz katere zamorete črpati mnogo naukov za telesno in duševno dobro...\$1.50

Pater Malaventura—V Kabaretu—zanimiva povest iz živ- ljenja ameriških frančiškanov, in doživljaji rojaka, iz- vrstno spopolnjena s slikami...\$1.50